



Zarandul

ORGAN INDEPENDENT — CULTURAL, ECONOMIC ȘI DE INFORMAȚII — DIN VALEA CRIȘULUI ALB

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BRAD

ABONAMENTE: 100 lei anual, 6 luni 60 lei
Instituțiuni și bănci 150 lei
Muncitorii minieri și muncitorii agricultori 50 lei

APARE ÎN FIECARE JOI

Redactor responsabil: G. E. CAMBER

24 IANUARIE 1936

PÂNĂ CÂND?

Nu este ziar sau revistă românească, care să nu-și pună dureroasa întrebare „până când“?

Până când streinii se vor desfăta în această bună și iertătoare țară?

În fiecare zi cotidienele ne aduc vestea unei escrocherii în stil mare, a descoperirii unui oarecare cuib de spionaj... și câte altele.

Cine sunt autorii lor, decât minoritarii? Cine trăiește mai bine în frumoasa noastră țară, a cărui pământ e frământat cu sângele celor 800.000 de eroi, ca streinii?

Și câte nu se petrec zilnic sub ochii noștri?

Zilele acestea s'a descoperit cea mai mare escrocherie, și ne găsim în fața unui scandal de proporții mondiale, pe care n'a reușit să le atingă nici afacerea Stawisky. Cel mai mare pirat care a pus piciorul pe pământul țării românești Eugen Grosz-Cagero a escrocat nouăzeci și două milioane cinci sute de mii lei.

Cine-i acest gangster, decât un jidan-ungur?

Numai datorită neintrecutului conducător al Băncii Naționale, d-l Mitiță Constantinescu, s'a putut da de urma acestei nemaipomenite escrocherii...

Dar serviciile statului nu sunt îmbibate cu minoritari? Nu există birou în provinciile alipite, unde să nu fie cea mai mare parte streini. S'au luat măsuri și s'au dat ordine ca în birouri să se vorbească numai românește. Cu durere o spunem că aceste ordine s'au respectat numai pe placatele unde este scris mare — să vadă toți — „vorbiți numai românește“.

Poșta și C. F. R.-ul nu sunt îmbibate cu minoritari care trebuie să-ți dea informații cu tâlmăciu?

Dar gazetele minoritare, nu sunt acelea care se distribuie îngrozitor?

Și credem că mulți vor fi observați vitrine cu becuri electrice care dădeau culoarea drapelului unguresc.

Dar să mergi seara prin restaurant!

Te cuprinde mila. La radio se cântă ungurește, muzica din restaurant cântă cântece ungurești...

Sunt atâția ani de la unire și încă nu te poți înțelege în limba română cu cineva!

Dar câți funcționari nu sunt, care încă nu știu românești? Ce s'o fi făcut cu examenele de limba română? Multe se mai rabdă la noi. Toți străinii trăiesc pe raze. Nu de mult citeam într-o revistă că dintre evreii plecați din Germania 25.000 au fost primiți la noi, iar în celelalte țări câte 1000...

Frumos gest făcut de țara noastră primitoare și iertătoare. Ar trebui ca fruntașii zilei să se gândească la acest lucru. E prea dureroasă situația de astăzi. N'o mai putem suporta. O spun și copiii din leagăn...

Și aceasta... până când?..

G. M. CETINĂ

Expoziție de pictură în Brad

Cunoscutul pictor arădan, d. Corneliu Măntănuș, își va deschide la 9 Febr. a. c. o expoziție în orașul nostru.

Cine nu cunoaște, s'au cine n'a auzit măcar, de numele acestui original îndrăgostit al culorilor? Cele 53 expoziții aranjate până acum, primite cu entuziasm pretutindeni, l-au consacrat printre artiștii de seamă ai plasticii românești.

Sperăm, că noua sa expoziție, a cincizeci și patra, va însemna un eveniment pentru cunoscătorii de artă ai orașului nostru.

Duminică învățătorii d'n Brad, au organizat o frumoasă serbare școlară, în sala festivă a liceului.

Cu această ocazie au ținut interesante conferințe: d. C. Ciocan, dir. liceului

și I. Matieg. Corurile conduse de d. Baloșiu, au fost admirabile. Pădurenii au fost mulți. Orașenii — ? Cățiva. E greu să te deranjezi, când e vorba să sprijini o acțiune frumoasă. Și intrarea a fost liberă...

Pentru Duminică a fost anunțată la Brad o conf. a d. Nichifor Crainic.

Lumea din comunele vecina Bradului — au venit încă de pe la ora 2 d. m. ca să-i audă cuvântul d. Crainic.

Dar d. Crainic n'a venit.

Acțiunea românească ar trebui să fie mai energică în executarea programului fixat. Altfel pierde și unii și alții.

În Brad este numai un singur frizier român. Și știți după ce se cunoaște: Firma îl trădează: „Fodráz“. E român getbegat; îl chiamă Nicolae și stă pe strada gărilor.

„Zarandul“ și „Francmasoneria“

Articolul de fond al gazetei noastre din săptămâna trecută scris de d. Gh. Minovici cu titlul „Privire asupra Francmasoneriei“ s'a publicat dintr'o greșală în coloanele „Zarandului“, pentru că acest articol nu corespunde nici cu vederile nici cu scopurile gazetei noastre. De aceea îl considerăm ca o părere sau convingere personală a dlui Minovici, fără să ne putem identifica cu el și fără să ni-l însușim. — Greșeala — recunoaștem — e a noastră. Dl. Minovici a fost până acum un colaborator de frunte a gazetei noastre și ori de câte ori a fost rugat, ne-a dat articole de fond ireproșabile și de acord cu vederile noastre a zarandenilor. De aceea niciodată articolele dsale nu treceau pe la controlul redacției, ci direct la tipografie rezervându-i se numai coloanele necesare. Astfel s'a strecurat — fără voia noastră — articolul de mai sus.

Domnule Minovici, noi, zarandenii, am fost crescuți în dragostea de neam și lege, cu care francmasoneria stă în flagrantă contradicție. Deși adevărata doctrină și tendințele lojelor francmasonice sunt ținute în secret chiar și față de marea mulțime a membrilor ei, și numai gradele superioare, conducătoare, știu ce vreau și cum trebuie să acționeze, — totuși din unele scrieri ale lor, precum și din toată evoluția istorică a francmasoneriei de până acum, se desprinde clar, că lojele francmasonice sunt asociațiuni cu tendințe distructive pentru omenire, în general, și în special pentru tronuri, națiuni, și biserici. — De aceea să nu te surprindă faptul disolvării în Turcia a tuturor lojelor masonice. Același lucru s'a făcut la anul 1920, după căderea lui Bela Kuhn, care era șeful revoluționarilor bolșevici din Ungaria, când guvernul acestei țări a confiscat toate arhivele lojelor masonice din Budapesta, rolul lor revoluționar fiind evident. — Și același lucru l-a făcut la anul 1925 și Mussolini al Italiei, când a adresat francmasonilor întrebarea pentru ce activează ca societate secretă și pentru ce lucrează la întunec. A avea secrete înseamnă, într'un stat de ordine, a fi suspect. Ministerul său de justiție, A. Rocco, a ținut apoi să explice, în ședința Camerei din 12 Ian. 1925, necesitatea votării unei legi, prin care guvernul Italian trebuie să forțeze pe francmasoni să lăpedească masca lor sau să treacă peste hotarele țării. Între altele, iată ce a spus acest ministru: „Astăzi, orice specie de societate ocultă — chiar admitând că scopul ei ar fi juridic și etic permis — este, prin faptul însuși al secretului: incompatibilă cu suveranitatea statului și cu egalitatea libertate a cetățenilor înaintea legii. Libertatea politică, limitată de legi, spre a fi mai bine garantată tuturor și fiecareia, consistă în facultatea de a vorbi și a lucra în publicitate spre a atinge scopuri ce sunt sau se consideră a fi utile colectivității. Cine pretinde, că trebuie să vorbească și să lucreze secret, se sustrage prin acest fapt libertății și violează unul din fundamentale esențiale ale lui adică egalitatea tuturor cetățenilor în fața legii,

Iată-ne în al 77-lea an de la alegerea lui Alex. I. Cuza ca domnitor al ambelor principate românești: Moldova și Muntenia. A fost cea din urmă piatră pusă la temelie Statului român de azi, stat așezat pe principii cele mai democratice. Alegerea lui Cuza, cât și faptele lui au fost deziderate formulate de mult, încă din 1821, din revoluția lui Tudor Vladimirescu, care ceruse pe lângă aducerea domnitorilor români în fruntea principatelor și secularizarea averilor mânăstirești.

Apoi revoluția din 1848, în urma căreia atâția buni Români au fost siliți să ia drumul pribegiei, prin străinătăți, a cerut o constituție în baza căreia, fara să fie condusă de către un guvern reprezentativ. Tot cu această ocazie, n'au fost puține glasurile cari cereau unirea celor două principate.

Dar tinerii din „partida națională“, cari pribegeau prin Austria, Germania, Franța, Italia, au muncit zi și noapte ca să atragă atențiunea puterilor mari din Europa, asupra nedreptăților ce sufereau Românii din partea Rușilor și Turcilor.

Asfel, la 1856, Convenția de la Paris, dă voie Românilor să-și formuleze doleanțele, în Divanurile Ad-hoc. Ei cer în primul rând autonomia țărilor române, unirea principatelor într'o singură țară, cu numele de România, principe străin și guvern constituțional și reprezentativ. Iată principii de infiripare a Statului, cari stau și azi la baza României moderne.

Convenția de la Paris, care examinează cerințele Românilor, găsește cu cale să nu aprobe nici jumătate de cerințele lor.

De autonomie nici vorba. Românii rămân tot sub suzeranitatea Turcilor. Admit în parte să se unească țărilor române, cu numele de „Principatele unite“, cari să fie în fapt tot despărțite: cu doi domnitori, două armate, două guverne, două camere, două capitale etc.

Marele noroc, pentru țărilor române a fost însă, alegerea providențialului domnitor Alexandru I. Cuza, într-una mândouă principate.

Figura lui Cuza este una din cele mai mărețe personalități politice, ce a dat neamul românesc.

Faptele lui depășesc cu mult cadrul înfăptuirilor unei guvernări atât de scurte, de 7 ani. La fiecare pas se vede truda lui, de zi și noapte pentru binele obștesc. Curajul cu care și-a dus la îndeplinire toate planurile lui.

Nu s'a intimidat la gândul că și-ar pierde tronul, cum s'a și întâmplat.

El face secularizarea averilor mânăstirești, improprietățile țărănilor, pe lângă marea operă de unificare a principatelor, cari acum s'au numit România (1861). La 1864, pentru a-și trece legile de interes obștesc, constatând că i se împotrivesc camerele, a făcut frumoasa lovitură de stat, votând legile prin plebiscit. Unde s'a mai văsat un mai mare curaj și un mai mare spirit de abnegație. Această îndrăzneală l-a și costat tronul, peste doi ani.

Intr'adevăr, în 1886, este silit să abdice și să ia drumul pribegiei departe de patria lui scumpă, pentru care făcuse atât de mult bine.

(Continuare în pag. 2).

Mocirla

Vedem o lume bine îmbrăcată și bine hrănită. Purtăm acestei lumi un respect neîzgăduit, uneori chiar până la umilință. Nu facem cumva vreo greșală, ridicând prea sus acea lume, care să maschează în fel și chip în fața noastră? Nu s'ar tot creaturi omenești ca și noi, cu același lipsuri și dorinți?

Pentru un moment ne-ar veni să credem că nu, crezând, că aceștia fac parte dintr-o altă lume a lor, care se deosebește de a noastră. Și apoi, chiar socotindu-i ca o lume aparte, să știți, că nu facem o greșală prea mare, căci: de ce să ne credem toți la fel, numai pentru că ne asemănăm la chip? Nu! Nu-i de ajuns să ne asemănăm numai la chip și să spunem, că toți sintem la fel.

După mine, oamenii pot fi împărțiți în mai multe lumi, și aceasta după felul cum trăiesc. Avem o lume bună, care muncește cinstit: iubește cinstit, gândește cinstit și crede cinstit.

Avem o lume care se crede ea bună, dar căreia nu-i place să trăiască ca cea dinții, ci după legile ei, socotind nedemn lucru respectarea vreunui principiu din cele arătate.

Această lume, fie că are cu ce trăi, fie că nu, ea trăiește viața ei aparte aruncând priviri piezișe celorlalte. Aci, în această lume, găsim bărbații și femeile cele mai bogate și câteodată pătrund, și din cei săraci. Bogăția, asigurându-le traiul fără să muncească îi face

să-și petreacă timpul cu fel și fel de lucruri urite și murdare. Urâte și murdare, căci mintea noastră nu poate să înțeleagă atâta înjosire omenească, de care sint în stare să dea dovadă astfel de oameni. Ni s'ar ridica părul în virful cepului, dacă am fi de față la unele lucruri ce se petrec între acești oameni, pe care noi li cinstim cu respectul nostru. O! ce greșală mare și ce orbire de multeori pe noi, să nu vedem în ce mocirlă trăiesc și cum ațarnă noroiul pe dâșii! Sintem orbiți de îmbrăcămintea lor atât de strălucitoare și de vorbele lor așa de frumoș spuse? Sau ne lipsește — câte odată — mirosul? Nu vi s'a întâmplat să stați de vorbă cu vreun bărbat sau femeie din acea lume bună, care să vă uimesc prin tot ce ați văzut la ea, și apoi, după câteva zile să auziți lucruri, cari v'au făcut să simțiți, că nu puteți scăpa de un miros ca de stiv?

Te-ai simțit urmărit de apropierea a celei persoane și de mirosul ei respingător zile de rând. N'ai fi crezut, că o așa ființă să trăiască în așa mocirlă. Nu face nimic, ai fost orbit și-ai judecat greșit, după starea pe care o avea, crezând, că trebuie să fie „un om”. Nu ți s'a mai întâmplat lucrul acesta primăvara, când, intrat, într-o grădină, ai văzut toți pomii înfloriți? Iar când a fost să rodească ai constatat, că unii aveau roade, alții nu, și atunci împăcat — desamăgit mai ales — ți-ai spus: „nu tot pomu-i pom și nici tot omul, om”.

Ion Mut

Rubrica muncitorilor

Populare

Precuvântare.

Mult iubită adunare
Doamnelor și Domnilor.
Prea frumoasă adunare
Ce-ați venit cu mic cu mare
Eu vă rog de-o ascultare
De puțină cuvântare
De la aceasta serbare
Să vă spun ceva frumos
De un luceafăr luminos
Care ni l-a dat Isus
Să ne fie de ajutor
Amărătului Popor.
Nu credeți peste măsură
Că vreau să-mi bat joc de gură
Nu vă spun vorbe uscate
De peste hotar și sate,
Vă spun vorbe adevărate
Despre acestuia fapte
Și le-am compus pe un ștanislu
Să se audă până la Nistru
Și le-am scris ieri pe o hârtie
Ca toată lumea să știe
Ca fost domn de omenie.
Și vă spun eu cu respect
Dela inimă din piept
Ca fost om cu suflet drept
Și eu știu curat și bine
Ca stat de vorbă cu mine
Unde-l întâlneai, pe loc
Oprea mașina în loc
Și-ți dădea bun noroc.
Vezi ce face omul drept
Toată lumea-i cu respect;
Pentru ori și ce sărac
A fost om dulce pe plac
Și azi plânge poporul liber
Ca rămăs fără de Sieber.

A plecat la București
Fără ca să te gândești
Cu ce te mai pomenești,
Sfinte Doamne mare ești!
Pe noi să ne miluești
Să putem jeli cu onor
Pe frumosul director
Ca dat mâna de ajutor
La săraci și la popor
Și a plecat el dintre noi
Spre viața de apoi,
Iute s'a dus ca într'un sbor
Fie-i sufletul ușor
La domnul nost director
Ca fost om miluitor
Și noi toți să îl jelim
În veci pururea amin.
Iar la Doamna cu jelață
Dumnezeu să-i dea viață
Să trăiască cu blândeță.
Maica sfântă ajutoare
Să-i fie mângâitoare;
La copii și la feciori
Dumnezeu de ajutori,
Ca să aibe și ei spor
În decursul viitor
Să ajungă moștenituri.
Mulțe ar mai fi de vorbit
Dar minutul s'a împlinit
Și eu plec de aici măhnit
După acest domn iubit
În veci fie odihnit
De domnul sfânt cel slăvit

(fine)

Pt. dl. subdirector ca mulțumire

Precuvântare.

Ajută-mi tată ceresc
Să pot scrie ce doresc
Foaie verde corcoduș
Să scriu la domnul Ambruș,
Foaie verde de bujor
La domnul sub director
Bunul dumnezeu din cer
Să dea D-lui Ambruș Valer
Mulțe zile de trăit
Și ani mulți și fericit
Să trăiască mult și bine
Ca stat de vorbă cu mine
De l-am rugat frumușel
Și m'a ascultat și el
Și mi-a dat voie la rând
Să vorbesc ce am de gând;
Domnul din cer prea slăvit
Frunză verde stejărel
Scrisă de Banci Ionel
D-lui Ambruș Valer
Domnul nost Isus Cristos
Să te facă bun milos.

Bancia Ioan, muncitor

In fiecare casă Radio...



Și Dv. puteți avea acum un aparat de radio modern, căci Vi-l oferim cu prețuri reduse, care exclud orice concurență: Mărci cu renume mondial, ultimele modele 1936: Philips, Ingelen, Lorenz, Eumig, Kapsch, Lumophon, Standard, Radio Corporation, Columbia, etc.

Cereți oferte și demonstrațiuni gratuite la vechea firmă de încredere

MAX GODEL DEVA, Palatul „Decebal”

Prețuri convenabile! Rate lunare mici! Demonstrațiuni la domiciliul Dvs.!

Din cele auzite.

Nu-i prea mare.

Intr'un sat era un popă, care de câteori i se aduceau de către credincioși prescuri pentru liturghii sau colaci pentru parastase, totdeauna era nemulțumit, spunând: „să fie mai mare”.

Văzând credincioși, că oricât de mare ar fi fost prescura sau colacul, popa mereu zicea „să fie mai mare” s'au hotărât, ca la cea dintâi ocazie, să facă un colac așa de mare, încât să nu intre pe ușa bisericii. Așa au și făcut. Când au adus colacul la biserică l'au așezat dinaintea ușii și așteptau să vină popa. Venind popa credincioșii i s'au plâns, că tot spunându-le să facă colacii mai mari au făcut pe acesta, care-i prea mare, și nu intră pe ușă.

Popa însă le-a răspuns: „colacu nu-i prea mare, dar ușa-i prea mică”.

Nottum

— Crăciunul animalelor. Nu toată lumea își poate permite să sărbătorească în mod deosebit zilele de sărbătoare. În schimb, unele animale au această ocazie unică. Natural, nu cele din păduri și nici cele domestice. La Londra animalele exotice, adăpostite în grădina zoologică, elefanți, tigri, lei, etc., au primit în zilele de Crăciun adevărate banchete. S'a dat fiecărui animal alimente pe care aceasta le preferă îndeosebi. Hrana de Crăciun a ierbivorelor nu a jenat pe nimeni. În schimb, pentru Crăciunul fiarelor sălbatece au fost sacrificiate un număr însemnat de vite. Natura e nemiloasă și cu atât mai mult, când e manevrată de oameni.

— Senzațiile morții. Americanii sunt cei mai mari amatori de senzațional și de emoții. Furnizorii de asemenea produse se găsesc întotdeauna și ceva mai șmecheri decât

țiganii noștri cu „uite bobu, nu e bobu”, care înșală țaranii prin toate colțurile. De curând, pe lângă senzaționalul pe care îl difuzează în milioane de exemplare gazetele, pe lângă filmele grand guignols care-ți îngheață sângele în vine, a apărut o nouă afacere de emoții: „senzațiile morții”. Întreprinderea este aranjată special într'un sgârle nori, iar amatorii de senzațional pot simți senzațiile unei căderi din abis, a unui cataclism, sau altele de acest soi. Trebuie să recunoaștem că nu simțim deloc invidie pentru americani și că nu vedem necesitatea unor asemenea instituții în țară

— Moda și originalitatea. Femeile nu umblă întotdeauna după frumusețe, grație, cum s'ar părea. Adeseori, multe dintre ele (natural acelea cari nu au grijă pentru pâine sau copii) au ca preocupare esențială, căutarea originalului. Astfel, la expoziția de modă din Paris, au fost prezentate rochiile furnizate din părul de păianjen, din fire de blană de castor și pantofi din piele de șoarece. Ultimii nu trebuie să fie prea agreabili de purtat, sau poate că, cine știe, femeilor le-o fi dând curaj pieile din care sunt furnizați pantofii, și nu se vor mai speria atât de crunt la vederea animalelor vii.

CINEMA

„ORIENT” BRAD.

Duminică în 26 Ianuarie 1936.

Noptii din Hawaii

cu: Dick Powel, cu Ruby Keeler și Pat O'Brien

Cronica internă.

Perspective politice.

Se vorbește din nou cu insistență de apropiata cădere a guvernului. Cabinetul Tătărescu este un cadavru viu dela întronarea lui, așa că e greu să se spună precis cât își va mai prelungi șederea la cârma țării. Cert e însă că situația îi e astăzi extrem de critică. Pe lângă numeroasele nemulțumiri pe care această guvernare le-a provocat în sânul opiniei publice, se adaugă astăzi dificultățile financiare, neînțelegerile din sânul partidului, precum și necesitatea unui guvern serios în împrejurările internaționale actuale. Așadar, se poate spune că niciodată situația guvernului Tătărescu nu a fost atât de precară. Spuneam mai sus, că neînțelegerile din partidul liberal, cari au fost cultivate în surdina de către diverși conducători ai acestui partid, vor contribui în largă măsură la căderea guvernului. Niciodată raporturile dintre șefia partidului și cea a guvernului nu au fost atât de ascuțite. Sprijinul efectiv pe care d. Tătărescu și Inculet au înțeles să-l dea partidelor de extremă dreaptă, e cam nemulțumit pe d. Dinu Brătianu și prietenii sale. Politică oportunistă chiar dacă va isbuti să prelungească actuala guvernare, va face imposibilă o guvernare liberală în viitor. Natural, pentru sfârșitul lui Inculet, lucrul acesta nu are importanță. D. Tătărescu încearcă disperat să-l înlăture pe d. Dinu Brătianu dela președinția partidului. Poate dacă am fi la începutul guvernării Tătărescu, încercările acestea ar ajunge la rezultatul scontat. Chiar și cei mai optimiști guvernamentali își dau azi seama, că o criză de regim nu este departată. Și dacă e comod să-l susții pe d. Tătărescu când e la guvern, nu e comod să-l susții în opoziție. Cadrele se pregătesc chiar pentru aceasta. Se spune că ar fi vorba de o reîntregire a partidului, prin revenirea la matcă a lui Gheorghe Brătianu și instalarea acestuia la șefia partidului. Orizontul politic se arată întunecat și nu putem încă preciza care va fi rezultatul definitiv al framântărilor.

S. G.



Pentru o viață nouă

Agitațiile sterile și inutile care predomină în viața noastră politică au adâncit scârba cetățeanului dela mahalale și sate pentru activitatea politicianistă. Era de altfel normal să se desfășoare acest proces, întrucât asistăm de atâta timp la neglijarea problemelor vitale pentru mase, care se sbat în neagră mizerie, pradă fiscalului, datoriiilor și speculanților, care completează vitregia timpurilor de criză economică. Se simte nevoia unui organism politic care să se îndepărteze dela băltoaca politică, care să pornească dela mase și să lupte pentru ridicarea economică și politică a acestora. Încercările făcute până în momentul de față au arătat clar dorința multărilor de a porni o luptă hotărâtă pentru apărarea libertății pe care guvernele ultime nu le-au putut încă doborâ. S'au lovit însă aceste mișcări de abuzul ireproșabil al acelorași guvernanți, cari au însăfășit posibilitatea să constate că nu se mai bucură nici de sprijinul și nici de încrederea nimănui. Se cere o nouă viață, o nouă mișcare, care să răspundă hotărât tuturor: acelora care subminează în surdina viața satului și al mahalalei.

Se cere o clarificare care să îndepărteze masele uvreiere de toți agitatorii diversioniști, cari încearcă să înșele, dar pentru ultima dată, înainte de instaurarea regimului care să oprească prin teroare orice mișcare de protest. Trebuie început astăzi, în ceasul al unsprezecilea, lupta pentru apărarea libertăților de gândire, de organizare, pentru libertatea scrisului și împotriva măsurilor excepționale, cari sunt menținute la infinit. Pentru rezolvarea în spirit înțelegător a tuturor datoriiilor agricole și urbane, pentru alegeri libere pe baza principiului proporționalității la care să se spuie cuvântul poporul și nu bătașii, ar trebui începută o intensă campanie. Sunt probleme de o importanță capitală, cari nu ar trebui să ne lase nepăsători, astăzi când aventurii politicii caută să exploateze orice slăbiciune a maselor.

G.

Ofensiva abisiniană

Însfârșit, i-a sosit și lui Mussolini timoul, să reducă tonalitățile glasului și să se arate mai înțelegător față de realitățile politice europene. Dacă nu ați remarcat încă aceasta, o veți remarca în curând. E foarte probabil, ca respingerea propunerilor lui Laval-Hoare să-l coste pe conducătorul Italiei capul. Știrile din Africa nu sunt prea îmbucurătoare pentru duce. Zilnic se anunță înfrângeri noi, spargeri de fronturi, la care oficialitățile italiene nu pot răspunde decât prin desmințiri și prin veșnica frază „aviația duce o vie activitate”. Înțelegem rostul acestei fraze întrucât e normal ca aviația să lucreze nestingherite, atunci când nu se împiedică de nici un inconvenient. Din păcate în ultimul timp s'au anunțat mai multe doborâri de avioane și după câte știm acestea nu au avut darul să încurajeze aviatorii italieni. Cât e că situația de pe front nu se arată prea favorabilă italienilor. În această direcție e important să menționăm mulțumirea negusului, care până mai eri, considera situația țării sale ca disperată. Semnificative sunt și ofensivele numeroase care se anunță de ambele părți

și a căror consecințe nu se văd. Dacă pentru abisineni oprirea înaintării italiene constituie un remarcabil succes, pentru aceștia din urmă, întârzierea atacurilor este deadreptul catastrofală. Unele agenții de presă anunță că în sânul armatelor italiene nemulțumirile se desvoltă vertiginos. Pentru o armată entuziasată cum e cea italiană, războiul din Abisinia este un pericol serios. S'a spus dela început că, presupunând chiar victoria armatelor italiene, aceasta ar veni foarte târziu și e foarte problematică dacă ea va fi definitivă. Timpul care a trecut în lupta cu tribușe desarmate și satele părăsite, au permis negusului să și înarmeze serios armata și să ia măsuri pentru o apărare antiaeriană. Sălbatecii abisineni au început să se obișnuiască cu tunurile și carele de asfalt. E concludent faptul, că de când trupele italiene au întâmpinat rezistența trupelor regulate abisiniene, ele au fost și ite să se retragă. Se vorbește astăzi de o înfrângere a italienilor de către abisineni, lucru care părea la începutul războiului aproape imposibil. Aventura mussoliniana va prinde bine tuturor acelora cari se jucau cu pacea lumii

G.

Ciudățeniile noastre.

Specula zahărului

Zahărul trebuie să stea la baza alimentației fiecăruia din noi, așa susțin. Până nu vom avea dovezi contrarii nu-i putem contrazice. Putem totuși afirma căjucururile nu sunt chiar așa de simple. Viața nu-ți cere rețetă medicală, nici măcar când ești bolnav și ceri societății ajutor și nici medicii când dau o rețetă nu țin seama de posibilitățile bolnavului, ci numai de necesitățile lui. Constatăm că lucrurile încep să se incurce. E nevoie de zahăr în alimentație, dar nu ni-l putem procura. Dece? Aceasta e întrebarea. Nu avem în țara noastră zahăr? Slavă Domnului, sfeclele cresc din belșug și fabrici avem berechet. Ba multe țări din jurul nostru și chiar mai departate, pe care Dumnezeu nu le-a bagoslovit cu atât de belșug, mănâncă pe săturatele zahăr din țara noastră. Veți spune poate că vina e a noastră, a țaranului nostru, căruia nu-i place acest aliment. Din păcate nu acesta este stadiul lucrurilor. Întrebați țărani din satele mai îndepărtate de oraș și suntem siguri că nici nu vor ști ce înseamnă cuvântul „zahăr”. Trebuie să punem această ignoranță pe seama lipsei de cultură care se cere neapărat rezolvată. Satele nu au nici dicționare nici enciclopedii, de unde să extragă informațiuni. Lucrul acesta are însă prea puțină importanță, căci dacă vom culturaliza satele, dacă vom arăta țaranului câte necesități are, se va termina desigur cu „liniștea” de moarte, în care se complac atât de bine boerii. Atunci vor ști și țărani ce-i aia zahărul și vor ști că e nevoie de el. Ne întrebăm însă de ce consumul acestui aliment este atât de redus la oraș? Iată încă un punct nevralgic al chestiunii de care ne dăm însă perfect semn. Prețul acestui aliment de primă necesitate este exorbitant. Și aci intervine din nou întrebarea: de ce? Spuneam mai sus că sfeclele de zahăr, cumpărată de fabricant dela producător cu prețuri derizorii se produce în cantități enorme. Așadar, toate elementele ca produsul să fie eficient. Și totuși suntem jefuiți în permanență de acei cari exploatează produsul. Trebuie să se știe un lucru, că zahărul românesc se oferă în Turcia cu 5 lei kg. dar nu este cumpărat fiindcă e de calitate proastă. Că în Bulgaria se mănâncă zahărul nostru cu 11 lei kg., în timp ce noi îl plătim în plină criză și foemete 32 lei kg. Și nimeni nu se sesizează, nici autorități, nici opinia publică, pentru a lua măsuri împotriva acestei ciudățeni. Problema zahărului este o chestiune mult prea vastă, pentru că să poată fi elucidată în aceste rânduri. Opinia publică trebuie să fie lămurită și o vom lămuri.

Silviu, Mendea

Știri diferite

— Viața în adâncuri. Cunoscutul om de știință american, Fry Folow, care și-a dedicat viața studiilor animalelor marine, s'a reîntors săptămâna precedentă dintr'o excursie de studii întreprinsă în Pacific. Folow aduse amănunte extrem de interesante asupra vieții marine pe coastele Pacificului, unde a stat mult timp în adâncuri, bineînțeles în costum de scafandrier. Interesant de remarcat descoperirea unei categorii de pești a căror viață se aseamănă mult cu aceea a furnicilor. În afară de aceștia, cercetătorul american a descoperit vreo șaiszeci de categorii de pești și crustacee.

— Morți misterioase în cetatea filmului. Hollywoodul, cetatea cinematografică din Statele-Unite, trăește de câțiva timp zile de teroare. Rând pe rând, câteva vedete de cinema au fost asasinat, fără ca cercetările poliției să poată descoperi pe făptăși. Cercetările în curs asupra morții mamei vedetei Thelma Todd au ajuns și ele la un punct mort. Până în momentul de față, peste 600 de vedete au fost amenințate cu moartea, dacă nu va depune diferite sume de bani, în diverse locuri. Paralel cu aceste încercări teroriste, au fost descoperite însă o altă rețea de crime, al căror mobil nu putea fi însă banii. Asupra victimelor și la locuința lor au fost găsite toate obiectele de valoare pe care le posedau. Se crede că ar fi vorba de un nebun, care asasinează vedetele din aversiune pentru cinematograful.

— Concurentul lui Dunikowsky. Desglur că n'ați uitat încă experiențele și aventurile inginerului polonez Dunikowsky, care pretinde că ar putea fabrica aur. Astăzi nimeni nu mai vorbește de el. În schimb, un inginer vienez, anunță că el va putea fabrica aur dintr'un material ordinar. Vechiul vis al alchimistilor, cari căutau aur în toate soluțiile de culoare galbenă, se repetă din nou. Inginerul vienez, care se numește Adalbert Klohbatz așteaptă în zadar un comanditar. El a înaintat comisiei de brevete o cerere, pentru a i se permite să înceapă fabricarea aurului sintetic. Autoritățile austriace au reunit o comisiune specială pentru cercetarea acestei cereri. Dacă cererea îi va fi admisă, presupunând că invenția corespunde realității, Klohbatz nu va avea decât să se apuce de fabricat aur. Probabil însă, că fabricarea metalului nobil în cantități mari, va scădea valoarea acestuia în așa măsură, încât el nu va mai putea fi luat drept etalon.

Se svonește că Mussolini se interesează de ingeniosul inginer vienez și că ar vrea să-l aducă în Italia unde să-și continue experiențele sale.